

præsenterer Friheden, og ikke dem. Jeg skal ikke her tale om Landbosforholdene; de Herrer sige jo her selv, at de sætte Ligheden over Friheden; men der er nu ogsaa Næringsforholdene. Som bekendt var det et af de fremtrædende Medlemmer af de Herrer, som var Skyld i, at den Næringslov, som jeg ikke kan betragte anderledes end som et reaktionært Skridt, gik igjennem i sidste Samling (Afskydelse af Th. Nielsen). Ja, det ærede Medlem stemte imod, men denne Lov var ikke gaaet igjennem, hvis ikke et af de mest indflydelsesrige Medlemmer, et af de Medlemmer, der fremfor Noget giver Partiet dets Farve, og hvis Anskuelse ganske vist i det Hele paa ingen Maade gaa i Retning af økonomisk Frihed, ikke var optraadt saa stærkt for det. Jeg kunde naturligvis her nævne mange Exempler, men det er Ufsammen Forhold, vi saa ofte have talt om sammen. Jeg skal sige til, at det Samme ganske vist ogsaa gjælder den politiske Frihed. Jeg kunde maaske her indskrænke mig til at fremhæve den nøie og uopløselige Sammenknytning, der er mellem virkelig politisk Frihed og individuel Frihed eller indskrænke mig til at pege paa nogle enkelte Exempler, f. Ex. paa de Herrer's Opfattelse af Rettens Betydning, f. Ex. af Domstolens Stilling overfor den lovgivende Magt, et af de vigtigste Midler, hvorved det er gjort muligt at komme til en høj Grad af demokratisk Udvikling, men med Hensyn til hvilket, som bekendt, de Herrer, der her stærkest optræde som Demokratiets Repræsentanter, ikke ville gaa ind paa den ellers demokratiske Betragtning. Men hvad jeg især vil fremhæve, hvor Spørgsmaalet er om politisk Frihed, fordi det paa mange Maader er nøie sammenknyttet med Spørgsmaalet om Deres Stilling til det individuelle Frihedsspørgsmaal, det er det, der dannet den sande Grundvold for alt parlamentarisk og alt konstitutionelt Bæsen, ja for al Frihed: Agtelsen for Andres politiske Frihed. Hvad jeg især vil pege paa, er de Herrer's Mangel paa Agtelse for Andres politiske Frihed, deres uendelige Mangel paa virkelig Villighed til Samarbejdet, baade med andre Dele af Statsmagten og med os, der i denne Sal ere af en anden Mening end de. Er det dog ikke af Alle anerkendt for den første Grundvold for al Udvikling af den politiske Frihed, at der findes Ligeaagt mellem de forskellige Kræfter i Folket? Intet træder stærkere frem i Historien, og det gjælder ikke mindst den nyeste Historie, end at en enkelt Klasse's ensidige Herredømme fremfor Alt er skicket til at ødelægge den politiske Frihed, ja er saa uheldigt, at det ikke engang kan bestaa selv, at det altid snart ødelægges sig selv. Men, hvad jeg især her vil fremhæve, er Deres Forhold til Landstinget. Man har næsten gjort sig til Forretning at kaste mig i Ansigtet, at, naar jeg talte, saa talte jeg altid om Landstinget. Det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) har ofte kastet dette

ud mod mig blandt de mange andre Ting, han altid kastede ud. Men det er ganske vist, at jeg fremhæver ofte Vigtigheden af en Overenskomst med Landstinget, og det vilde jeg sikkert ogsaa være kommen til at gøre, naar vi kom til at behandle de enkelte nu foreliggende Sager, fordi en saadan Overenskomst er Grundvolden for al Forhandling her. Kan Noget tydeligere vise Vigtigheden af at kunne og ville arbejde sammen med Landstinget end den Situation, vi have i Dieblisset? Netop med Hensyn til det Spørgsmaal, der, hvor ønskeligt det end var, ikke kan holdes ude her, Spørgsmaalet om provisoriske Finantslove, er det ikke netop med Hensyn til dette Spørgsmaal aldeles tydeligt, hvad en Modsætning mellem Landsting og Folkething vil føre til? Jeg er ikke enig i den Fortolkning, man har gjort gjældende, at efter Ordet „Vedtaget“ i Grundloven af 1849 skulde det være tilladt at give provisoriske Finantslove. Blandt Andet er jeg ikke enig med hele denne Opfattelse, fordi der den Gang ikke var Anledning til at tale om Modsætning mellem Folkething og Landsting, der begge udgik fra det samme Vælgerkorps. — Men nu! er det ikke nu aldeles tydeligt, at kommer man virkelig vidt i Striden, navnlig nu da der er en Modsætning mellem Folkething og Landstinget, der er udgaaet fra et andet Vælgerkorps, og navnlig hvis, som det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Bille) bemærkede; de Herrer seire — jeg haaber, at de skulde tabe, navnlig hvis det kommer til flere Oplysninger, — men dersom de seire, ville de umulig med noget som helst Argument, end ikke, om de vilde benytte de mest haardtne Sofismer, kunne afvise den Paastand, at Landstinget da er berettiget, ja endog saa næsten naturlig kaldet til, naar man vil gaa saaledes frem fra denne Side, at benytte ganske den samme Fremgangsmaade og ved at stemme imod Finantsloven kaste en Regering, der var tilvejebragt paa en saadan Maade. Intet er et mere tydeligt Bevis paa, hvad jeg især beklager hos de Herrer, denne hele Ufrugtbarhed, — vi kunne jo tale rent ud her — der betegner deres hele Arbejde, deres Holdning og hele Virksomhed i Thinget, deres hele Partivæsen, end netop det, at om de seirede, var der ikke den mindste Udfigt til Andet end en Fortsættelse af den samme Ufrugtbarhed, hvorefter vi have lidt i en saa overordentlig Grad i den senere Tid. Jeg kunde, naar jeg saaledes taler om de Herrer's Trifind, ganske vist ogsaa være fristet til atter at gjenkalde i Grundringen den Maade, hvorpaa de samarbejde med os i denne Sal, hvad der for Dvrigt ogsaa er fremhævet i Dag af det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Bille), hvorefter alle Sager i Forveien ere afgjorte, naar de komme ind her. Det er karakteristisk nok offentlig indrykket af Medlemmer, at, som deres Partiorganisation er — desværre spiller den en saadan Rolle her, at vi maa tage Hensyn dertil — er Enhver, naar han ikke i Forveien i et